

Uchwała Nr 23/160/2013
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 27 czerwca 2013 r.

w składzie

1. Ryszard Paweł Krawczyk	8. Paweł Jaśkiewicz
2. Beata Kaczmarek	9. Paweł Dobrzyński
3. Bogdan Łągwa	10. Grażyna Kos
4. Iwona Kopczyńska	11. Barbara Polowczyk
5. Anna Kaźmierczak	12. Roman Drozdowski
6. Wojciech Newereńczuk	13. Małgorzata Michałek
7. Agnieszka Kamyczek - Maszewska	14. Bogusław Wenus

Po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2013 r. Uchwały Nr XXVI/188/2013 Rady Gminy Radomsko z dnia 24 maja 2013 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego zasady, tryb udzielania oraz rozliczania dotacji na prace konserwatorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, znajdującym się na terenie Gminy Radomsko, doręczonej Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w dniu 29 maja 2013 roku, działając na podstawie działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 142 z 2001 r., poz. 1591 z późniejszymi zmianami)

Kolegium uchwala, co następuje:

z powodu naruszenia prawa, tj. art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami), art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późniejszymi zmianami) i art. 233 § 6 Kodeksu karnego, stwierdza się nieważność uchwały XXVI/188/2013 Rady Gminy Radomsko z dnia 24 maja 2013 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego zasady, tryb udzielania oraz rozliczania dotacji na prace konserwatorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, znajdującym się na terenie Gminy Radomsko.

U Z A S A D N I E N I E

Rada Gminy Radomsko Uchwałą Nr XXVI/188/2013 przyjęła regulamin określający zasady, tryb udzielania oraz rozliczania dotacji na prace konserwatorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru. Uchwałą podjęto m.in. na podstawie art. 81 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Przedmiotowa uchwała pozostaje w sprzeczności z art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a także w sposób niezgodny z art. 211 ustawy o finansach publicznych wykorzystuje możliwość uregulowania przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego trybu postępowania o udzielenie dotacji.

Zgodnie z art. 81 ust.1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, organ stanowiący gminy ma kompetencje do podjęcia uchwały określającej zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytkach. Definicje tych prac zawiera art. 3 ustawy – odpowiednio w pkt 6.7 i 8. W ramach tych definicji ustawowych w art. 77 ustawy wyszczególniono katalog prac możliwych do objęcia dotacją. Tylko prace określone w cytowanych przepisach, o zakresie i charakterze w nich wskazanym mogą być dotowane z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Nie jest dopuszczalne ograniczenie lub rozszerzenie w drodze uchwały prac przy zabytku w stosunku do katalogu określonego w art. 77 ustawy. Wyżej wymienione przepisy nie wymieniają badań archeologicznych, których definicja wynika z art. 3 pkt 11 ustawy. Rada Gminy w Radomsku w § 3 ust.1 pkt 2 rozszerzyła zakres prac objętych dotacją, w pkt 11 tego przepisu i pkt 16 ograniczyła zakres prac objętych dotacją, poprzez nieuwzględnienie „rur” (pkt 11) oraz prac wynikających z pkt 15 (pkt 16) i tym samym wykroczyła poza upoważnienie ustawowe określone w art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, co pozostaje również w sprzeczności z art. 94 Konstytucji, który jednoznacznie określa, iż stanowienie prawa miejscowego następuje nie tylko na podstawie, lecz także w granicach upoważnień ustawowych.

Rada Gminy nie ma również, w art. 81 ustawy, podstawy prawnej do ograniczanie kręgu podmiotów, które mogą ubiegać się o dotacje. Udzielenie dotacji nie może być uzależnione od upływu 10 lat od roku udzielenia poprzedniej dotacji na prace przy zabytku (§ 3 ust. 2 uchwały). Wniosek podmiotu winien być rozpatrywany w oparciu o aktualne potrzeby związane z zapewnieniem ochrony substancji zabytkowej.

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nie daje również podstaw prawnych do określenia obowiązku składania oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej. Rada Gminy w załącznikach do uchwały nr 2 i 3 taki rygor przewidziała. Zgodnie z art. 233 § 6 Kodeksu karnego, odpowiedzialność wynikającą z § 1-3 i § 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Także w sprzeczności z art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 221 ustawy o finansach publicznych pozostaje uregulowanie w przedmiotowej uchwale trybu rozliczania dotacji i kontroli realizowanego zadania oraz wykorzystania dotacji. Przepis kompetencyjny mówi jedynie o „zasadach udzielania dotacji”.

Zgodnie z art. 81 ust.1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, dotacji udziela się w „trybie określonym odrębnymi przepisami”. W celu udzielenia odpowiedzi, o jaki tryb udzielenia dotacji chodzi w tym przepisie, należy sięgnąć do przepisów ustawy o finansach publicznych tj. art. 221 i art. 250. Art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych daje umocowanie organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego do określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji, sposobu jej rozliczenia oraz sposobu kontroli wykonania zleconego zadania, ale na inne zadania niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Ustawa ta obejmuje jednakże swoim zakresem opiekę nad zabytkami (art. 4 ust. 1 pkt 16) i tym samym odpada dla

gminy podstawa prawna wynikająca z art. 221 ust. 2 ustawy o finansach publicznych do uregulowania w uchwale kwestii rozliczenia dotacji i kontroli jej wykorzystania.

Korzystając zaś z regulacji prawnej wynikającej z art. 250 ustawy o finansach publicznych, w zakresie innych podmiotów niż objętych art. 221 ustawy (przepis ten dotyczy jedynie podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku) należy zwrócić uwagę, że nie daje on radzie gminy podstawy prawnej do uregulowania kwestii rozliczenia dotacji i kontroli jej wykorzystania w drodze uchwały, lecz zagadnienia te winny wynikać z umowy zawieranej z dotowanym podmiotem.

Tak, więc z analizy art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, art. 221 i art. 250 ustawy o finansach publicznych wynika, że tryb udzielania dotacji, rozliczania jej i kontroli wykorzystania uregulowany jest bądź w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, bądź w umowie z podmiotem dotowanym (art. 250), lecz nie może być regulowany uchwałą rady gminy, gdyż brakuje delegacji ustawowej do podjęcia aktu prawnego w tym zakresie.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Przewodniczący Kolegium

**Prezes RIO w Łodzi
Ryszard Krawczyk**